

ULOVLT IPTV I DEN EUROPÆISKE UNION

UNDERSØGELSE AF ONLINEFORRETNINGSMODELLERS KRÆNKELSE AF INTELLEKTUELLE EJENDOMSRETTIGHEDER — FASE 3

Sammendrag

November
2010

ULOVLIGT IPTV I DEN EUROPÆISKE UNION

SAMMENDRAG

Rapport om den økonomiske, juridiske og tekniske
analyse

November 2019

SAMMENDRAG

Baggrund

I 2018 bestilte Den Europæiske Unions Kontor for Intellectuel Ejendomsret (EUIPO) gennem Det Europæiske Observationscenter for Krænkelser af Intellectuelle Ejendomsrettigheder en undersøgelse af IPTV-kriminalitet i Europa. Formålet med undersøgelsen var at øge forståelsen af, hvordan ulovligt internetprotokol-TV (IPTV) og forretningsmodellerne omkring dette fænomen fungerer, og dermed danne grundlag for en efterfølgende afdækning af mulige reaktioner, så fænomenet kan håndteres mere effektivt.

Undersøgelsen blev bestilt til Center for Intellectual Property Policy and Management (CIPPM) ved Bournemouth University, der har oprettet et forskerhold inden for jura, økonomi og datalogi ⁽¹⁾. Forskerholdet blev bistået af en ekspertgruppe bestående af rettighedshaverne, repræsentanter for de retshåndhævende myndigheder, regulerende myndigheder, civilsamfundsgrupper og virksomheder inden for digital sikkerhed ⁽²⁾.

Denne rapport er udført som en tværfaglig undersøgelse af juridiske, tekniske og økonomiske aspekter af ulovligt IPTV. Det er den første større undersøgelse, der gennemgår den eksisterende litteratur, de lovgivningsmæssige rammer og retspraksis i EU og omfatter en strukturel analyse af eksisterende forretningsmodeller med hensyn til uautoriseret levering af TV-indhold over internettet. Derudover indeholder undersøgelsen de første vurderede resultater af omfanget af ulovligt IPTV i hele EU med hensyn til aktive brugere og ulovlige indtægter fra krænkelseraktiviteter.

Metode og data

De eksisterende undersøgelser ⁽³⁾, som har til formål at kvantificere omfanget og de økonomiske konsekvenser af ulovligt IPTV, melder sammenhængende om den stigende tendens med uautoriseret spredning af IPTV på de globale markeder ⁽⁴⁾. Formålet med denne rapport er at estimere antallet af personer, der er involveret i forbruget af uautoriseret IPTV, samt at vurdere de potentielle indtægter, som genereres af udbydere af IPTV, som krænker ophavsretten. Et kvantitativt estimat er baseret på officielle og harmoniserede datakilder for at sikre fuld sammenlignelighed af

⁽¹⁾ Bournemouth Universitys forskerhold blev ledet af professor Maurizio Borghi og omfattede professor Vasilis Katos, dr. Antanina Garanasvili og dr. Marcella Favale som ledende forskere og professor Dinusha Mendis, Dimitra Poutouri og Dimitris Mallis som medforskere.

⁽²⁾ Ekspertgruppen omfattede Bogdan Ciinaru (Europol), Tim Cooper (Premier League), Richard Crisp (BT), Callum Cryer (UK IPO), Mattia Epifani (Re@lity Net), Matteo Feraboli (Sky Italia), Jose Luiz Gomez (det spanske politi), Gabor Ivanics (Eurojust), Jerry Gee (Kudelski-Nagra), Phillip Davies (Sky UK), Robert Kiessling (Sky UK), George Kyne (An Garda Síochána), David Lowe (UK IPO), Yuliya Morenets (TAC International), Mark Mulready (Irdeto), Marco Musumeci (UNICRI), Mathilde Persuy (Hadopi), Marco Signorelli (DCP), Laura Vilches (den spanske liga), Alessandro Rossetti (SoftStrategy), Kevin Taylor (Comcast), Lars Underbjerg (Nordic Content Protection) og Didier Wang (Hadopi).

⁽³⁾ Cybersikkerhedsenheden i Kudelski Group (2016), Hadopi (2018), Nordic Content Protection (2017), Sandvine (2017) og The Industry Trust (2016).

⁽⁴⁾ Se bilag I.

de rapporterede estimater blandt EU-landene. Om muligt er der anvendt officielle husstandsoplysninger fra Eurostat. Undersøgelsen er endvidere udarbejdet i samarbejde med interessenter fra EUIPO Observatoriet ved hjælp af data og viden delt af eksperter i IPTV-markedsvilkår.

Forretningsmodeller på det uautoriserede IPTV-marked er defineret i overensstemmelse med den metode, der er udviklet af EUIPO's undersøgelse af onlineforretningsmodellers krænkelse af intellektuelle ejendomsrettigheder ⁽⁵⁾. Analysen af økosystemet for forretningsmodeller for ulovligt IPTV i hele EU indeholder gældende retlige rammer og vigtig retspraksis.

Undersøgelsen af de lovgivningsmæssige rammer blev ledsaget af en undersøgelse, der blev foretaget i 28 EU-medlemsstater. Baseret på en foreløbig analyse af den *gældende fællesskabsret* om ophavsretlig beskyttelse af TV-udsendelser er der gennemført en undersøgelse af den relevante lovgivning og retspraksis i medlemsstaterne ved hjælp af et spørgeskema til de nationale korrespondenter. Undersøgelsen gjorde det muligt at indsamle retspraksis om ulovligt IPTV, både fra civile sager og straffesager, samt at afdække nuancerne i gældende lovgivning mellem de nationale jurisdiktioner.

Analyse af de lovgivningsmæssige rammer

EU-retten giver en bred beskyttelse mod uautoriseret transmission af TV-udsendelser på internettet og dækker en bred vifte af aktiviteter. Retransmission af trådløse signaler, satellit- eller kabelsignaler på internettet, cloud-optagelser af TV-programmer, hyperlinks til livestreaming via intelligente TV-enheder og indeksering af hyperlinks udgør "overføring til almenheden" i henhold til artikel 3 i direktivet om informationssamfundet. Men ikke alle rettigheder, der gælder for TV-udsendelser, er beskyttet på samme måde i hele EU. Rettigheder vedrørende indholdet af TV-udsendelser er beskyttet mod både livestreaming og on demand-streaming. Derimod gælder TV-selskabernes rettigheder til det udsendte signal kun on demand-streaming (eller download) af optagelser af udsendelser. Kun syv medlemsstater (Østrig, Tjekkiet, Danmark, Finland, Rumænien, Sverige og Det Forenede Kongerige) giver også TV-selskaberne ret til livestreaming. Hertil kommer, at modtagelse af TV-signaler ved hjælp af uautoriserede streamingenheder er en krænkelse af retten til reproduktion i henhold til artikel 2 i direktivet om informationssamfundet.

Mens indhold af TV-udsendelser i høj grad er beskyttet mod ulovligt IPTV, er sportsbegivenheder som sådan ikke genstand for ophavsretlig beskyttelse i henhold til EU-retten. Men audiovisuelle optagelser af sportsbegivenheder vil sandsynligvis opfylde betingelserne for ophavsret i kraft af de "frie og kreative valg", som instruktøren af optagelsen træffer. Desuden vil værker og andre frembringelser, der normalt indgår i optagelse og udsendelse af sportsbegivenheder (såsom optagelser af baggrundslyd, original musik og grafiske arbejder), sandsynligvis også være genstand for ophavsret.

⁽⁵⁾ EUIPO "Research on Online Business Models Infringing Intellectual Property Rights": Phase 1, Establishing an overview of online business models infringing intellectual property rights", juli 2016.

Den gældende fællesskabsret efterlader en vis usikkerhed om, hvorvidt samtidig retransmission af gratis IPTV-signaler, herunder ved hjælp af framing, og transmission af IPTV-signaler til en signaldistributør ved hjælp af "direct injection", udgør overføring til almenheden i henhold til artikel 3 i direktivet om informationssamfundet. Begge scenarier er omhandlet i det nye direktiv om onlinetransmissioner af TV- og radioprogrammer (2019/789), som vil blive gennemført i medlemsstaternes lovgivning senest i juni 2021.

Analyse af forretningsmodellers krænkelse af ophavsretten

IPTV-distribution, der krænker ophavsretten, viser en række forskellige mønstre og spænder fra velorganiserede store virksomhedsstrukturer til individuelle virksomheder. Selv om udbydere af IPTV tilbyder det samme produkt, nemlig adgang til livestreamede kanaler, giver de adgang til IPTV på forskellige platforme, ligesom de har forskellige målgrupper, prisfastsættelsesstrategier og andre elementer som f.eks. supplerende produkter (video on demand, salg af settopbokse) og tilstedeværelse på de sociale medier. Overtrædelsen begynder allerede, når en udbyder af uberettiget indhold lovligt streamer indhold fra en distributør eller leverandør og stiller det til rådighed for tredjemand og dermed overtræder vilkårene for brug. Disse tredjeparter kan være slutbrugere og forbrugere af indholdet eller mellemmænd, i hvilket tilfælde de også kan tjene penge på at videresælge det.

Den teknologiske udvikling såsom udbredelsen af bredbåndsdækning og højere internethastighed gør det ikke blot lettere at få adgang til lovlige IPTV-kilder, men forenkler også adgangen til de ulovlige kilder. Der skal tages hensyn til teknologiske udfordringer, når man vurderer konsekvenserne af ulovligt IPTV, hvilket gør analysen endnu mere kompleks. Trods de mange forskellige distributionsformer viser analysen, at ulovligt IPTV har en tendens til at samle sig omkring tre bredt definerede forretningsmodeller:

- Modellen med "ulovligt IPTV-abonnement", hvor kunderne får direkte adgang til en række TV-kanaler ved at tilmelde sig og betale et gebyr. IPTV-indhold stilles til rådighed til direkte streaming på ulovlige hjemmesider eller via apps på mobile enheder. Denne forretningsmodel er baseret på salg af uautoriserede IPTV-abonnementer til forbrugere, og indtjeningen genereres af de månedlige betalinger fra abonnenterne.
- B2B-modellen (business-to-business). Denne forretningsmodel er rettet mod videresalg af pakker af IPTV-kanaler og faciliteter til at foranstalte ulovligt IPTV-videresalg. Denne type forretningsmodel kan beskrives som "business-to-business" eller "engros". Den kombineres ofte med den foregående forretningsmodel med direkte salg af abonnementer. I dette tilfælde garanteres uautoriserede IPTV-udbydere to indtægtskilder: Månedlige betalinger, der opkræves fra uautoriserede IPTV-seere, og betalinger, der opkræves fra uautoriserede forhandlere af IPTV.
- "Streamingportal"-modellen, hvor links til streamingwebsteder samles og stilles til rådighed for slutbrugerne. IPTV-streaming tilbydes gratis og ofte i en lavere kvalitet i forhold til websteder med IPTV på abonnement. Da streamingindholdet tilbydes gratis, genererer

uautoriserede udbydere indtægter gennem indirekte kilder, ved at sprede malware eller opkræve betalinger fra "pay-per-view"- og "pay-per-click"-reklamer.

Det er interessant, at analysen viser, at levering af ulovligt IPTV i høj grad afhænger af det samme "økosystem", uanset hvilke forretningsmodeller, krænkerne anvender. Økosystemet defineres af samspillet mellem en række aktører, som svarer til en bestemt funktion i leveringen af den ulovlige tjeneste. I analysen er der afdækket 21 aktører på tværs af fire lag af indholdsdistribution: indholdskilde, hostingnetværk, frontend-levering og applikationer.

Økonomisk analyse

Den økonomiske analyse gennemføres for at anslå to hovedelementer:

- antal brugere, som har adgang til uautoriseret IPTV-indhold
- den indtjening, som genereres af udbydere af IPTV-abonnementer, der krænker ophavsretten.

Vurderingen er foretaget for hele EU-28 samt for de enkelte medlemsstater. De vigtigste resultater tyder på, at:

**3,6 % af europæere (13,7 mio. af befolkningen i EU-28)
streamer uautoriseret IPTV**

**941,7 mio. EUR
Ulovlig indtjening genereret af udbydere af IPTV, som krænker ophavsretten i 2018**

**5,74 EUR
Den enkelte brugers gennemsnitlige udgift pr. måned til ulovligt IPTV**

Forbruget af uautoriseret IPTV varierer meget inden for medlemsstaterne. De lande, som er hårdest ramt af ulovligt online-IPTV, er Nederlandene og Sverige, hvor næsten 9 % af befolkningen skønnes at have adgang til uautoriseret IPTV. Rumænien (0,7 %) og Bulgarien (1,3 %) er mindst påvirket af ulovligt IPTV.

I forbindelse med vurderingen af ulovlige indtægter bliver det tydeligt, at markedets størrelse med hensyn til den samlede befolkning er en vigtig faktor. Brugere i Det Forenede Kongerige, Frankrig og Tyskland alene bruger gennemsnitligt 532,4 mio. EUR, hvilket svarer til 57 % af de samlede indtægter, som genereres af uautoriserede udbydere af IPTV-abonnementer.

Den enkelte brugers gennemsnitlige udgifter til uautoriseret IPTV varierer betydeligt blandt EU-landene. Forbrugerne i lande som Finland, Nederlandene og Frankrig er villige til at betale mere end 6 EUR om måneden for at se uautoriseret IPTV. Omvendt har mennesker i Slovakiet, Ungarn og Polen en tendens til at bruge blot 2,5 EUR pr. måned. Det er indlysende, at forbrugerne er forskellige, ikke kun med hensyn til deres vilje til at krænke rettighederne, men også i deres vilje til

at betale for at få adgang til ulovligt IPTV-indhold. Der er mange faktorer, som bør overvejes i forbindelse med definitionen af forskellige priser på ulovligt IPTV, herunder onlinepiratkopiering, opfattelse af krænkelse, gennemsnitlig indkomst og opkrævede priser for adgang til IPTV på lovlige kilder.

Håndhævelse og analyse af retspraksis

Rettighedshaverne kan benytte sig af både civile og strafferetlige håndhævelsesforanstaltninger. Civilretlige håndhævelsesforanstaltninger anvendes over for både direkte krænker og mellemmand, herunder mellemmand, hvis tjenester er blevet brugt til at begå en krænkelse. Især kan der søges påbud over for internetudbydere for at dæmme op for IPTV-krænkelser, herunder i det mindste i nogle medlemsstater, påbud om "liveblokering", som blokerer adgang til streamingsservere under udsendelse af en bestemt begivenhed eller række af begivenheder. Sådanne påbud kan også være rettet mod at forhindre fremtidige krænkelser under hensyntagen til proportionalitetsprincippet. Desuden kan internetmellemmand modtage ordrer om at videregive oplysninger om krænker, men videregivelse af oplysninger om slutbrugere af ulovlige IPTV-tjenester er dog muligvis ikke forenelig med EU's lovgivning om beskyttelse af personoplysninger.

I alle EU-medlemsstater findes der desuden på kommercielt plan strafferetlige foranstaltninger over for IPTV-krænker. Retsspraksis fra medlemsstaterne indeholder flere eksempler på straffesager mod personer, der er involveret i ulovligt IPTV. I nogle tilfælde er krænkerne blevet idømt lange fængselsstraffe.

Konklusioner og perspektiver

Denne undersøgelse bidrager til forståelsen af fænomenet ulovligt IPTV, idet den indeholder en omfattende tværfaglig analyse af problemet. Denne rapport samler juridiske, økonomiske og teknologiske perspektiver med henblik på at foretage en analyse af økosystemet for ulovligt IPTV. Derudover indeholder undersøgelsen en indledende kvantitativ vurdering af omfanget af ulovligt IPTV i EU med hensyn til aktive brugere og indtægter fra sådanne ulovlige aktiviteter.

Rapportens vigtigste resultater bekræfter den betydelige forekomst af ulovlige IPTV-aktiviteter i alle EU-landene. Situationen i medlemsstaterne er ikke ensartet, da mange forskellige faktorer såsom priser for onlinekrænkelser, opfattelsen af intellektuel ejendom og den samlede efterspørgsel efter IPTV spiller ind. I EU-28 deltager relevante 3,6 % af befolkningen i uautoriseret IPTV-forbrug. Disse brugere genererer næsten 1 mia. EUR i ulovlige indtægter akkumuleret af udbydere af IPTV, der krænker ophavsretten. Lovgivningsmæssige og tekniske analyser bekræfter, at erhvervslivet og regeringerne står over for flere udfordringer, når de skal løse problemet med ulovligt IPTV.

ULOVLIGT IPTV I DEN EUROPÆISKE UNION

UNDERSØGELSE AF ONLINEFORRETNINGSMODELLERS
KRÆNKELSE
AF INTELLEKTUELLE EJENDOMSRETTIGHEDER — FASE 3

Sammendrag

